

LIMBA NOASTRĂ CEA ROMÂNĂ LA ACADEMIA DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI

Dr. hab., conf. cercet. **Liliana CONDRATICOVA**
e-mail: condraticova.asm@gmail.com

O tradiție frumoasă, lansată de Academia de Științe a Moldovei în anul 2005, întrunește de atunci încoace elita academică și universitară, oameni de cultură și artă, pentru a omagia Limba Noastră cea Română. În 2019, prelegerile publice găzduite de AȘM au ajuns la cea de-a XV-a ediție.

În mesajul inaugural al evenimentului consacrat celor 30 de ani de la conferirea limbii române a statutului oficial de limbă de stat și revenirea la grafia latină, academicianul Ion Tighineanu, președinte al Academiei de Științe a Moldovei, și-a exprimat întreaga grațitudine membrilor Prezidiului AȘM care, în ședința din 9 aprilie 1994, înfruntând recalitranta și împotrivirea guvernanților de atunci, au stăruit asupra abordării științifice a chestiunii privind limba nativă a majorității populației din Republica Moldova și au adoptat denumirea corectă a limbii – A. Andrieș, Gh. Șișcanu, S. Rădăuțanu, M. Lupașcu, H. Corbu, D. Ghițu, I. Untilă, S. Berejan, V. Anestiade, Vs. Moscalenco, Gh. Ghidirim, N. Gărbălău, la ședință fiind invitați și membrii Academiei de Științe T. Furdui, M. Cimpoi, N. Bilețchi. La 28 februarie 1996, Adunarea generală a AȘM a confirmat opinia științifică convingător și temeinic argumentată a filologilor potrivit căreia denumirea corectă a limbii de stat este limba română.

În cadrul manifestării, scriitorul Arcadie Suceveanu, președinte al Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova, a susținut prelegerea publică intitulată *Limba română – memorie și standard*, abordând mai multe aspecte ce țin de denumirea corectă a limbii, funcționarea limbii române atât în Republica Moldova, cât și în Ucraina, în special în Bucovina, problemele, dilemele și perspectivele dezvoltării limbii, subliniind că limba română are nevoie nu atât de sărbătorirea ei, cât de vorbirea corectă în toate domeniile și instituțiile.

Manifestarea a continuat cu un *Laudatio*, prezentat de m. c. Svetlana Cojocar, vicepreședinte al AȘM, urmat de înmânarea însemnelor de membru de onoare al Academiei de Științe a Moldovei academicianului Emil Burzo, președinte al Filialei Cluj a Academiei Române. Doctor, profesor universitar, reputat specialist în fizica corpului solid, academicianul Emil Burzo a mulțumit pentru înalta distincție academică oferită și a expus lapidar activitatea Filialei Cluj pe care o con-

duce în contextul colaborării cu mediul de cercetare din Republica Moldova.

Pe holul Sălii Azurii a fost deschisă o expoziție de documente și fotografii care ne-a readus în vârtoarea faimoaselor evenimente din 31 august 1989, martori și participanți ai căror au fost mai mulți membri ai Academiei de Științe. În același context, un model concludent și o simbioză de colaborare fructuoasă a devenit expoziția de carte veche și contemporană „Patrimoniul. Limbă. Știință”, ce reflectă parcursul limbii și literaturii române, organizată de comun acord de către colaboratorii Academiei de Științe a Moldovei, Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova și Bibliotecii Științifice „Andrei Lupan” (Institut).

Pentru cei care aspiră a pătrunde în miracolul digitizării vechilor texte literare, Secția de Științe Exacte și Inginerești a AȘM, cu sprijinul și concursul cercetătorilor de la Institutul de Matematică și Informatică „Vladimir Andrunachievici”, au prezentat programul inedit elaborat la institut, de un larg răsunset în mediul științific și cu o largă aplicabilitate, în vederea digitizării cărților vechi scrise cu caractere chirilice și readucerii lor în circuitul științific.

Urmărind deschiderea științei pentru colaborare la toate nivelurile și în toate sferile, pentru cei interesați de artele frumosului a fost vernisată expoziția de artă plastică „Veșnicia s-a născut la sat” a cărei protagonistă a fost artistul plastic Iraidă Ciobanu, doctor în studiul artelor și culturologie. Un strop de culoare, de motive ornamentale tradiționale, simboluri încifrate și îndemn de a savura plăcerea unei picturi expresive.

Ziua Limbii Române s-a încheiat la Academie cu inaugurarea Sălii de lectură. Panglica inaugurală a fost tăiată de acad. Ion Tighineanu, președinte al Academiei de Științe a Moldovei, și acad. Emil Burzo, președinte al Filialei Cluj a Academiei Române. Fondul de carte a Sălii de lectură a fost format din donațiile membrilor titulari, membrilor corespondenți, cercetătorilor din institute și cadrelor didactice de la universități, pentru care fapt le aducem întreaga noastră recunoștință. Evenimentul dedicat celebrării limbii române, organizat de AȘM în data de 30 august 2019, a integrat o serie de activități practice, expoziții, prelegeri, astfel ca limba română s-a simțit bine la ea acasă.